

Hasse Nilsson

Kuba i sol och skugga

UTDRAG UR en reseberättelse av Hasse Nilsson, Lärarförbundet, som – efter några veckor på solens, salsans och revolutionens Kuba i arbete och fest med generösa kubaner – vill uppmuntra alla att själva resa till Kuba och lära känna detta vänliga och uppstudsiga folk.

Vi var över 100 deltagare i denna nordiska brigad. Tillsammans med kamrater från Nya Zeeland och Australien bodde vi på cam-pen Julio Antonio Mella 4–5 mil söder om Havanna.

Redan första dagen åkte vi till det livfulla, färgstarka och nöjeslystna Havanna med en magnetisk dragningskraft vid den blå havsbukten, fylld av koloniala minnen, revolutionär historia och spännande gator att strosa på. Vi vandrade längs strandpromenaden Malecón, som slingrar sig sju kilometer längs Havannas gamla kvarter, från det koloniala förflutna till skyskraporna i Vedados. Havannas historiska hjärta, Havanna Vieja, utnämndes till ”kultur arv för mänskligheten” 1982. Hemingway förläskade sig i Kuba och flyttade till Havanna 1939. Här skrev han sina mest kända romaner.

Kubas månghundraåriga revolutionära historia visas i Museo de la Revolución, som symboliskt har inrymts i diktatorn Batistas gamla presidentpalats.

Arbete på morgnarna

De två första veckorna arbetade vi på förmiddagarna tillsammans med kubaner, dels på apelsinplantagerna och dels med att bygga en skola som hette José-Martiskolan. Vi upplevde inte att vi ökade Kubas nationalprodukt med våra arbetsinsatser, men det var ett utmärkt sätt att lära känna varandra över nationsgränserna. På eftermiddagarna och kvällarna hade vi lärarrika konferenser och spännande studiebesök.

Med konferensen ”Foreign policy of the Cuban Revolution and the bilateral relations between Cuba and

the USA” kastades vi snabbt in i den hårda verkligheten på Kuba och kampen mot blockaden som USA tvingat på Kuba i över 40 år, även fördömd av FN.

År efter år fortsätter USA att destabilisera och desinformera om Kuba, med ett enda mål i sikte: att ockupera och åter kolonisera landet.

21 dagar i den Kubanska skolan

Vi studerade en mängd förskolor, skolor, på balett- och musikskolor, på sjukhus och skolor för blinda, döva och psykiskt handikappade. Besöken visade hur man lyckats satsa på utbildning och kultur. Kuba lägger cirka 10 procent av BNP på utbildning, bland de högsta andelarna i världen. Antalet elever per lärare är nu omkring 13 i låg- och mellanstadiet och 15 för alla utbildningsnivåer till och med gymnasiet.

Utbildningen kopplar ihop liv, arbete och produktion. Vi träffade inte en enda stressad lärare eller rektor under hela tiden på Kuba. Såväl förskolorna, den 9-åriga grundskolan och gymnasie- och högskoleutbildningen är kostnadsfri, alla läromedel likaså. Utbildningen var från början en av revolutionens viktigaste uppgifter. Alfabetiseringskampanjen 1961 minskade analfabetismen från 24 till 4 procent.

Nyårsafton på campen

Flera hundra kubaner och inbjudna gäster samlades till fest i den ljumma nyårsnatten. Kubanerna har en tradition med stora brasor där man symboliskt eldar upp allt som gick fel under det gångna året. Det blev en vild salsanatt runt eldarna.

Det är dessa vackert utmanande, så innerligt vänliga och glatt flirtande människor, som gör hela Kuba till en plats man alltid längtar tillbaka till. Värmen, den tropiska naturen och ljumma vindarna bidrar till att stress tycks vara ett sällsynt fenomen, liksom stela nackar och spända kroppar.

Salsa Saludos!

Hasse Nilsson